

STUDENTEN WEEKBLAD

REDACTEUREN:

M. ELION, W. BADON GHIJZEN, MEJ. G. F. M. J. VAN GELDER,
M. CH. G. DE BRUYN, A. J. ODINOT, P. K. VAN MEURS.

VAST MEDEWERKER VOOR DE RUBRIEK MUZIEK: C. C. J. DE L'ESPINASSE.
ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

18e JAARGANG.
No. 28.

VRIJDAG
12 MEI 1916

DIT BLAD VERSCHIJNT DONDERDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. DE ABONNEMENTSPRIJS IS f 3,50, BIJ VOORUITBETALING f 3,— PER JAAR. DE JAARGANG LOOPT VAN 1 OCTOBER TOT 30 SEPTEMBER. DE PRIJS DER ADVERTENTIËN IS 10 CTS. PER REGEL.

TECHNISCHE BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN JR., DELFT

INZENDINGEN TE BEZORGEN VOOR
MAANDAGMIDDAG 4 UUR AAN HET
REDACTIE-ADRES: KOORNMARKT 62

Daar de Uitgever in den laatsten tijd herhaaldelijk brieven en briefkaarten voor het S. W. ontvangt, die door onvoldoende frankeering met strafport belast zijn, geeft hij bij dezen kennis dat in den vervolge dergelijke correspondentie zal worden geweigerd.

Bericht aan H.H. Abonnés en inzenders van
Advertentiën.

Door de voortdurende stijging der papierprijzen en drukkosten, ziet de Uitgever zich genoodzaakt de prijs der Advertentiën te verhoogen van 10 cent

op 12½ cent per regel,

terwijl de abonnementsprijs met ingang van den nieuwen Jaargang

op f 4.— gebracht moet worden.

DE UITGEVER.

Inhoud.

Delftsch Studenten-Corps.

D. S. D. G. Vrije Studie.

Delftsche Studenten-Bond.

Vereenigingsleven.

R. K. S. V. Sanctus Virgilius.
Electrotechnische Vereeniging.

Gedachten en Gedichten.

Zelfmoord.
Wu Wei, door P.

Ingezonden.

Geweld, Vaderland en Overheid.
Aan Mijnheer O, door G. N.
Aan Mijnheer G. N., door A. J. Odinet.

Technische Hoogeschool.

Rijksbeurzen en Toelagen Buitenlandsche Studiereis.
Aangifte Propaedeutische Examens na de Zomervacantie 1916.
Mededeelingen.

Mededeelingen.

Civiel- en Bouwkundig Stud. Gezelschap „Practische Studie”.
Delftsch Natuurwetenschappelijk Gezelschap.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

D. S. D. G. „Vrije Studie”.

Maandagavond 8 Mei werd in zaal 4 van de T. H. een buitengewone algemeene vergadering gehouden, in welke het nieuwe wetsontwerp werd voorgelezen. Na enkele kleine wijzigingen werd het in zijn geheel goedgekeurd.

Alle leden zijn volgens deze wet, die onmiddellijk in werking is getreden, verplicht zich een exemplaar er van aan te schaffen.

DELFTSCHE STUDENTEN-BOND.

Het Bestuur deelt hierbij mede, dat de voorgestelde reglementswijzigingen van af 8 Mei op de leestafel ter inzage liggen.

Dinsdag 16 Mei: Bondsvergadering.

VEREENIGINGSLEVEN.

R. K. S. V. „Sanctus Virgilius”.

Op Donderdag 1 April l.l. sprak Mr. A. I. M. J. baron van Wijnbergen, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal over „Christelijke Democratie”.

Over het woord „democratie”, aldus spr., heerscht een schromelijke begripsverwarring. Men kan er onder verstaan

1º. de christelijke democratie, d.i. die bepaalde sociale actie omschreven in de Encycliek van Paus Leo XIII „Graves de Communi Ri” en

2º. de actie te voeren door het volk om steeds meer invloed te krijgen in alle kringen en op elk terrein. Aldus opgevat zal democratie spoedig ontaarden in demagogie. Onder den naam democratie wordt veel binnengesmokkeld; alles wat aanstuurt op ondermijning van het gezag, en het gedoe van valsche-vrijheid-zoekenden. Alles noemt zich democratisch, wat niet weten wil van goeden toon en van tradities.

Dit alles is verkeerd. Het volk mag pas meerdere invloed krijgen, wanneer het zelf op hooger peil staat als nu; wanneer het inziet dat grooten invloed moet worden aangewend voor het algemeen belang, niet om eigen particuliere voordeelen te behalen.

Verkeerde democratie is het dus ook te noemen, dat in de Kamers speciale afgevaardigden voor bepaalde bevolkingsgroepen komen. Neen, ieder afgevaardigde heeft het algemeen belang te behartigen.

Meerdere volksinvloed mag dus niet gegeven worden om het volk beter te maken, maar mag pas worden gegeven als het beter is. De historie van de landen, waar het volk alles te zeggen heeft wijst dit uit.

Vervolgens behandelt spreker in den breedte de beginselen neergelegd in de encycliek „Graves”. In 't kort zijn deze:

Wij moeten er naar streven de stoffelijke welvaart des volks te vergrooten, zoodanig, dat een ieder voldoende zijn brood heeft.

Op moreel terrein moet ook worden gewerkt, zoodanig dat het volk wordt aangespoord tot onderwerping aan het gezag en dat het overtuigd is, dat deze onderwerping in zijn eigen belang is. Geen ontevredenheid moet in de hand worden gewerkt door valsche beloften. Voor het volk moet het bereikbare zien te worden verkregen, liefst zoo, dat niemand het merkt.

Ten slotte moet het volk godsdienstig worden gemaakt. Men dient het voor te houden, dat alleen in den godsdienst, niet in groote maatschappelijke welvaart, het ware geluk te vinden is.

Met een kort woord dankte de voorzitter baron Van Wijnbergen voor zijn leerzame en interessante voordracht.

Electrotechnische Vereeniging.

Wij ontvingen hiervan het volgende verslag, dat ontleend is aan de N. R. Ct.:

In de vergadering der E. T. V., Woensdag 12 April gehouden heeft de heer C. F. Proos, bedrijfsingenieur van de Nederlandsche Kabelfabriek, gesproken over de ontwikkeling der kabelconstructies en eene inleiding gegeven tot het bezoek, dat de leden den volgenden dag aan de N.V. Nederl. Kabelfabriek te Delft zouden brengen.

Spreker behandelde eerst de primitiefste middelen om energie over een zekeren afstand voort te planten, n.l. door een ijzeren geleider aan een zijden draad op te hangen.

Vervolgens ging hij de ontwikkeling der hedendaagsche kabelconstructies stap voor stap na in verband met de eischen, welke aan die constructies worden gesteld, zoowel door de uitbreiding der verkeersmiddelen (telegraphie en telephonie) als de toename van het electriciteitsgebruik voor licht en kracht in de steden en op het platteland.

Na de geschiedenis van een met guttapercha geïsoleerden diepzeekabel te hebben behandeld, besprak de heer Proos de teleurstellende ervaringen, welke met deze isolatiestof zijn opgedaan bij het gebruik van landkabels. De toenemende duurte van de guttapercha is de opkomst geweest van de vezelstofisolatie (katoen e.d.). Deze is weder verdrongen door de speciale papierisolatie.

De kabelfabriek levert in hoofdzaak constructies met deze isolatiestof. Spreker behandelde ze uitvoerig in aanpassing met de meest uiteenloopende eischen, welke de praktijk daaraan stelt.

Tevens werden de middelen besproken om den kabel te beschermen tegen atmosferische, chemische en mechanische invloeden, van welke vooral de loodmantelompersing, gecombineerd met een ijzerband of ijzerdraadbewapening worden toegepast.

Met het oog op het aanstaande bezoek aan de fabriek, beschreef de heer Proos de fabricatie, daarbij een plattegrond van de fabriek toelichtend. Ook werden kabelmonsters getoond, die bewijzen, dat de jonge Hollandsche kabel-industrie, wat het fabrikaat betreft, reeds groote vorderingen heeft gemaakt.

GEDACHTEN EN GEDICHTEN.

Zelfmoord.

Het leven, dat u vorm gaf
En wellicht ook wezen,
Waar gij niet weet noch hoè,
Noch wát gij zijt.

Dat u dien straffen storm gaf
En dien dracht van lijden:
Van ied're rust het loom graf
En van elk verblijden,

Dat leert u levensmoe
En laf den tijd
Die vraagt, te vreezen,

Is kind en moeder u en overheid
En eer het in uw wank'len wil zal wezen,
Weet dat gij moeder, kind, en eeuwig
leenknecht zijt.

Wu wei.

Des levens waarde ligt in het geluk
Van het vanzelf bewegen op de stroomen
Van goedheid en van schoonheid,
Maar wij schromen

Te treden zonder daden door dit land
Van vreugde en droefenis, wij willen droomen
Wel veel verzaken, en wel liever doen
De daden die ons zelf-bewuste toonen

Maar zelf ons verder brengen metterdaad
Van waar ons hart in blijde vreugde staat.

Het leven meê te leven met de dagen
Hun-weg te willen en hun doel te dragen!

Te gaan de gangen hunner even wegen
Geen daad te drijven 't eigen leven tegen.

P.

INGEZONDEN.

Geweld, Vaderland en Overheid.

Wie over deze onderwerpen na gaat denken, zichzelf rekenschap tracht te geven waardoor, op grond waarvan hij zijn meening in een bepaalde richting voelt overhellen (want vooral juist hier is sprake van een inwendigen drang) komt tot de ontdekking, dat vrijwel zijn geheele levensbeschouwing door deze onderwerpen wordt geraakt. En

trachtende alles tot in den grond te doorzoeken stuit hij ten laatste op zijn *godsdiensstige overtuiging*.

Zijn godsdiensstige opvattingen vormen het fundament, de basis, waarop het geheele gebouw van zijn levensbeschouwing is opgetrokken; het is de bodem, waaruit al zijn idealen opstijgen; vandaar, dat de mensch ten allen tijde zich in zijn teerste punt aangetast voelde, wanneer zijn godsdiensstige opvatting of in 't algemeen: de godsdiensst-vrijheid, in het nauw gedreven werd.

Op grond hiervan, daarmee tevens alle misverstand uitsluitende, begin ik met U lezer, het fundament te toonen, waarop mijn verdere beweringen en meeningen gegrond zijn.

Ik geloof dan:

1°. dat er een *God* is;

2°. dat die „*God*” is: Liefde, Gerechtigheid, Waarheid, Wijsheid, enz., in één woord: *Volmaakt*;

3°. dat door Hem den Mensch geschapen werd met een *kiem van die Volmaaktheid* in zich: de Goddelijke vonk;

4°. dat er een *Dòel* is voor de Menschheid, een *Ròeping* voor den Mensch: *De Volmaaktheid te bereiken*;

5°. dat *God* tevens in den Mensch heeft gelegd: den onvernietigbaren *Dràng naar het Volmaakte*;

6°. dat de Mensch *persòdnelijk verantwoordelijk* is tegenover *God* voor *alles* hem betreffende.

Hieruit volgt:

Theorie: Ieder individu tracht voor zich persoonlijk die idealen na te jagen, onvermoeid, ondanks allen tegenstand — hij kàn niet anders krachtens zijn aard. Hij voert een zwaren strijd van Geest tegen Stof, — Geloof tegen Onge-loof, — slechts het verheven doel ziende, slechts Goddelijk Gezag erkennend.

Practijk: Hij vindt een samenleving — duizenden andere individuen naast hem — elk zijn eigen strijd strijdende.

Hij vindt maatschappelijke instellingen, waaraan hij onderworpen is:

Overheid, Wetten, Gebruiken. —

Hij vindt zelfs een Vaderland.

Gevolg: Rusteloze strijd, nooit gewonnen gegeven worsteling, tegen àl wat het individu hinderpalen in den weg legt op zijn weg ter volmaking; hij strijdt tegen al het z.i. verkeerde, met alle *gerechtigde* middelen. In dien strijd sluit hij zich aan bij gelijkdenkenden, enz. —

Goed; het leven wordt dus een strijd voor ons, een strijd voor het *Volmaakte*. Maar de Mensch is niet volmaakt: hij strijdt dus voortdurend tegen zichzelf, en tegen de onvolmaakte maatschappij. In de eerste plaats tegen zichzelf: zijn stoffelijk lichaam, de eischen daarvan, die hij als dierlijk, als menschenwaardig voelt en dus moet beheerschen; verder tegen zijn geestelijke onvolmaaktheden, om ze op te voeren. —

Màcht heeft een groote bekoring voor den onvolmaakten Mensch, zelfs zoò groot, dat hij niet schroomt door (physiek) *Geweld* zijn *Macht* te verkrijgen en te handhaven. Hetzelfde streven zit in vele menschenlijke instellingen geworteld. Of-schoon hij in zijn beste oogenblikken voelt, dat zijn streven naar aardse macht verooroeeld wordt door zijn *Gewèten*, de goddelijke vonk, is de bekoring, die ervan uitgaat, tē groot, dan dat hij het najagen ervan direct geheel zou staken. Maar daar gaat het hier niet zoozeer om.

Laat het degenen, die gelooven aan het alleen-zaligmakende van aardse macht, die daaraan waarde hechten, zich er gelukkig bij gevoelen, laat het hun gegund zijn! Wiens gevoelens hooger gestemd zijn, zal zich daar niet aan storen, hoogstens zich er eens aan ergeren.

Maar *onvergeestlijk* is het, dat ze daarbij gebruik maken van het ruwe, physieke *Geweld* als machtsmiddel! *Onvergeestlijk* is het, dat ze daarbij het *Recht* met voeten treden!

Ik verwerp principieel het gebruik van alle geweld op grond van mijn godsdiensstige overtuiging; op grond van het besef, de verantwoordelijkheid voor eenige geweldsdaad, tegenover God niet te kunnen dragen; op grond van de ervaring, dat alle geweld den Mensch verlaagt en verdierlijkt en dus negatieve resultaten geeft ten opzichte van zijn levensdoel.

Alle geweld zonder uitzondering — maar daar komt de practijk des levens en eischt dit wapen op. Meestal onder de schoonklinkende leus: in dienst van het recht!

Laten we hier eens even bij stilstaan.

Wát is *Rècht*?

We zien wel, dat hier is bedoeld: wettelijk recht. Dus voor de tenuitvoerlegging van de wettelijke rechtsregelen wordt het brute geweld geëischt als machtsmiddel. We moeten dit wel toegeven als noodzakelijk; een eerste concessie dus. Waàrom?

Omdat door de onvolmaaktheid van den Mensch (helaas) nog noodig is dat het recht *daadwerkelijk* gehandhaafd wordt door *Macht* (in de onderstelling, dat recht en wettelijk recht hier identiek is, waarover straks meer). En waarom *Geweld*

als machtsmiddel? Omdat er tegenover die elementen der samenleving geen ander afdoend middel bestaat; grondoorzaak: de onvolmaaktheid van den mensch en dus ook van de menschelijke instellingen.

Maar wat is nu recht in absoluten zin? We voelen wel, dat het wettelijk recht een afgeleid iets is en wel afhankelijk is van het rechtsgevoel van... ja, van wie? De bedoeling is: van de meest hoogstaande menschen, maar dat komt niet altijd uit, omdat zij nu niet juist altijd deel uitmaken van de regeering of van een wetgevend lichaam uit het volk.

En dat rechtsgevoel ontwikkelt zich — het wettelijk recht dus ook — het is nu dus onvolmaakt-feilbaar.

Waaruit volgt, dat het niet altijd gerechtigd kan zijn, die wettelijke rechtsregelen door overmachtig geweld ten uitvoer te doen brengen.

Het absolute Recht vinden we bij God, volgens onderstelling van Volmaaktheid.

Waaruit weer volgt, dat elk zijn eigen rechtsmaatstaf heeft, al naar gelang van zijn meerdere of mindere volmaaktheid. Wanneer iemands Geweten zich absoluut tegen de een of andere handeling verzèt, is het dwingen daartoe door geweld, (b.v. op grond van wettelijk recht) dus een geweldsdaad tegenover God!

(Bestond er een onfeilbare toetssteen om dit in alle gevallen zeker te kunnen beoordeelen, dan had men, geloof ik, al lang dezelve toegepast. Helaas wordt alles altijd bedorven door kwade elementen, die met leugen en bedrog werken). —

Nu geweld ten dienste ter zelfverdediging.

Als we dat gebruiken, gebruiken we hetzelfde middel als onze tegenstander, die we daarna willen overtuigen van het onzèdelijke van het gebruik van Geweld! Een inconsequentie, weer noodzakelijk, omdat geen ander afdoend middel bestaat.

We staan voor het gebruik van geweld dus twee concessie's toe voor de praktijk:

1°. ten dienste der zelfverdediging (tegen levensgevaar) als noodzakelijk voor het individu;

2°. ten dienste van het recht als noodzakelijk voor de samenleving.

Er is nog iets anders in de maatschappij, dat het geweld opeischt als verdedigingsmiddel: het gezin, de cèl der maatschappij. Staan we dat toe? Ja, want ik rangschik het onder het onder 1° genoemde, omdat ik het gezin beschouw als een hogere éénheid, een hogere persoonlijkheid, een harmonisch geheel.

Maar onder die zelfverdediging wil men nu ook rangschikken het gebruik van geweld tot handhaving van het bestaan van diverse groepen van gelijksoortige of ongelijksoortige individuen — niet één geheel vormende, maar in één of meer opzichten dezelfde belangen hebbend of betreffende een gezichtspunt samengaande — of ook alleen uit eigenbelang ontstaan, ten bate van het voordeel voor elk individu bij het samengaan en het gemeenschappelijk zich onderwerpen aan een rechtsorde.

Elke vereeniging kennen we toe het recht van zelfverdediging in moreelen zin; maar er is een coöperatie, die het recht van zelfverdediging door middel van bruut geweld eischt — volgens „haarzelf” als noodzakelijk voor haar zelfstandig bestaan.

Haar naam is *Natie*.

Waarom kent „men” haar dit recht toe?

Omdat „men” haar ook beschouwt als een harmonisch geheel, als een door kenmerken duidelijk van andere onderscheiden zelfständigkeit, een eenheid, evenals het gezin.

We zullen straks zien, wat hiervan waar is.

Enkele vragen maar: Is het vaderland, evenals het gezin, een éénheid, waaruit een geheel is opgebouwd, de maatschappij? Vormen die „eenheden” allen tezamen dat geheel? Bouwen de deelen dit geheel gelijkelijk op, of staan die deelen scherp tegenover elkaar? Wordt dat geheel verbrokeld, deels afgebroken, door die samenstellende natie's? Bestaan die „eenheden” misschien uit „grondéenheden”, die wèl de maatschappij tezamen opbouwen? Is het bestaan der natie's noodzakelijk voor het „algemeen menschelijk”, dus maatschappelijk, welzijn?

(Wordt vervolgd).

Aan Mijnheer O.

Zeventien regels plus wat streepjes door O.

Wat mijnheer O. bezielde om deze te schrijven begrijp ik niet. Als je 't S. W. openvouwt en je dan gaat lezen — U schijnt ook nog een andere volgorde mogelijk te achten. — Verder volg ik liever uw schrijfwijze niet. Alleen ben ik

hier nog, even ongemotiveerd als U, op een nieuwe regel begonnen, en hoop en vertrouwen op den zetter, dat dit even mooi uitkomt als bij U.

U vindt dit werk van Fabricius zeer slecht. U spreekt tenminste van: slap, lachwekkend, onbeholpen, ja ergert je vreeselijk, weë, zoete, besuikerde en bekaneelde oliebolletlucht; waarvan vooral 't laatste zeer aardig gevonden is, hoewel, behalve bij enkele zeer oude exemplaren, ik een boek nooit met mijn reukorgaan beoordeeld heb.

Maar wat voor nut, of wat voor doel, heeft 't nu, om de S. W.-lezers, over dergelijk werk in te lichten. Fabricius zelf zal, wanneer U hem geen exemplaar toezondt, uw critiek wel nooit onder oogen krijgen. Royaards vermoedelijk ook niet, want anders zou hij nooit de opvoering aangedurfd hebben.

Dag- en maandbladen, die hun geregelde kritieken geven, mogen ook de slechte werken niet overslaan, maar wanneer U een enkele maal, of misschien éénmaal, een boekbespreking geeft, schrijf dan liefst over wat U zelf interesseert, en desnoods over wat uw lezers interesseeren kan, maar niet over iets, dat in uw oogen, voor beide zoo onbelangrijk moet zijn.

Mijnheer O., ik ken 't boekje niet, en misschien is 't mij daarom niet duidelijk, waarom U, na titel en plaats van handeling gelezen te hebben, een drama, en nog wel een drama waarin met vele helle — waarom toch zoo veel en zoo hel — kleuren 't afschuwelijke van den oorlog wordt afgebeeld. Met 't woord „afgeschilderd” was U nog veel meer in stijl gebleven. 't Zou ook zoo aardig gestaan hebben, met die kleuren.

Op die manier moet haast alles U tegenvallen, wanneer U met zulke ongemotiveerde verwachtingen begint te lezen. Alleen geloof ik, Veth's „Prikkeldylen” voldoen aan dergelijke barbaarsche verwachtingen.

Het heeft U verbaasd, dat Fabricius zijn naam er durfde onder zetten, het heeft mij niet verbaasd, dat U dit niet durfde — U ziet dat mijn onderteekening U een eventueel antwoord makkelijk zou maken.

Maar doet U 't dan duidelijk a.u.b.? —

Ziet U zelf kans al die streepjes in te vullen?

G. N.

Aan Mijnheer G. N.

Toen ik 't boekje gelezen had, had ik een ontzettende behoefte m'n naarheid eens te luchten. Nu dat heb ik gedaan. 't Spijt me ontzaglijk dat U zich er aan stootte en ik raad U aan in het vervolg dan maar geen zeventien regels plus wat streepjes te lezen.

A. J. ODINOT.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

Rijksbeurzen en Toelagen Buitenlandsche Studiereis.

Zij die voor het a.s. studiejaar 1916—1917 in aanmerking wenschen te komen voor toekenning van eene Rijksbeurs of van eene toelage voor eene buitenlandse studiereis, als bedoeld in art. 38 der Hooger Onderwijswet, worden uitgenoodigd om daarvan te doen blijken bij een op zegel geschreven adres aan den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken met opgaaf van de adressen hunner ouders of voogden, hetwelk vóór 18 Mei a.s. moet zijn ingediend bij den Secretaris van het College van Curatoren te Delft.

Ook van hen, die reeds in het afgelopen studiejaar in het bezit van een der beurzen waren, worden, wanneer zij voor het nieuwe studiejaar wederom voor toekenning eener beurs in aanmerking wenschen te komen, aanvragen vóór genoemden datum tegemoet gezien.

Aanvragen na 18 Mei e.k. ingekomen, kunnen niet meer in aanmerking komen,

Het College van Curatoren der T. H.

De Secretaris,

Delft, 25 April 1916.

J. F. DE VOGEL.

Leerlingen en gepromoveerden van de Technische Hoogeschool, die vermeenen in aanmerking te komen voor de toekenning eener toelage uit het Lipkensfonds, waaruit dit jaar waarschijnlijk twee toelagen kunnen worden verstrekt, worden uitgenoodigd zich daartoe schriftelijk

op ongezegeld papier te wenden tot den Secretaris van het College van Curatoren der Technische Hoogeschool te Delft vóór 18 Mei a.s.

Later ingekomen aanvragen komen niet meer in aanmerking.

Het College van Curatoren der T. H.
De Secretaris,

Delft, 25 April 1916.

J. F. DE VOGEL.

Zij die voor het a.s. studiejaar 1916—1917 in aanmerking wenschen te komen voor toekenning eener beurs uit het Baehrfonds, voor welke toekenning het bewijs van uitstekende aanleg voor wiskunde moet kunnen worden geleverd, worden uitgenoodigd zich daartoe schriftelijk op ongezegeld papier te wenden tot den Secretaris van het College van Curatoren der Technische Hoogeschool te Delft vóór 18 Mei a.s.

Later ingekomen aanvragen komen niet meer in aanmerking.

Het College van Curatoren der T. H.
De Secretaris,

Delft, 25 April 1916.

J. F. DE VOGEL.

Propaedeutische Examens na de Zomervacantie 1916.

Zij, die wenschen deel te nemen aan een der propaedeutische examens, genoemd in Artt. 8—14 van het Kon. Besluit van 4 Juli 1905, Stbl. No. 227, of aan eenig deel dier examens — zooals deze gedeelten zijn vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 Februari 1908, afd. Onderwijs — worden uitgenoodigd voor 24 Juni 1916 van hun voornemen schriftelijk kennis te geven aan den Secretaris der Afdeeling der Algemeene Wetenschappen, per adres den Ambtenaar van Administratie der Technische Hoogeschool, door de aangifte in de daartoe bestemde enveloppe te werpen in een daartoe geplaatste bus in het Hoofdgebouw der Technische Hoogeschool, (Oude Delft 95).

Zij, die voor het eerst aan het examen deelnemen, moeten de aanvraag vergezeld doen gaan van het eindexamen-diploma der Hoogere Burgerschool, van het getuigschrift van bekwaamheid tot de studie aan de Technische Hoogeschool (zie art. 122 Hooger-Onderwijswet), of van eenig ander gelijkwaardig getuigschrift.

Zij, die wegens geldige redenen wenschen vóór een bepaalde datum, of op bepaalde data te worden geëxamineerd, behooren dit op een afzonderlijk en bij hunne aangifte in te sluiten formulier te vermelden.

Desverlangd worden nadere inlichtingen verstrekt door den Secretaris der Afdeeling, of door de Administratie der T.H.

Aangifte formulieren, formulieren voor wenschen en afdrucken van bovengenoemd Koninklijk Besluit, alsook de daarop betrekking hebbende Ministerieele beschikking Staatscourant No. 30 van 5 Februari 1908) zijn verkrijgbaar bij den Technische Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr.

Delft, 10 Mei 1916.

Namens de Afdeeling der Algemeene Wetenschappen,
de Secretaris,
J. G. RUTGERS.

Mededeelingen.

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken zijn benoemd:

voor het tijdvak van 1 Mei tot en met 31 Augustus 1916 tot assistent voor de analytische scheikunde de heer H. C. J. H. Gelissen, Burgwal 12;

voor het tijdvak van 16 April tot en met 31 Augustus 1916, tot assistent voor de scheepsbouwkunde de heer J. C. Arkenbout Schokker, s.i., Verhulststraat 4, den Haag;

voor het tijdvak van 16 April tot en met 31 Augustus 1916 tot assistent voor de analytische scheikunde de heer L. W. Hansen, Weimarstraat 82, den Haag;

met ingang van 1 Mei 1916 tot wetenschappelijk assistente bij de bibliotheek Mej. S. J. van den Berg, Oude Delft 243, Delft;

met ingang van 1 Mei 1916 tot schrijfster bij de microscopische anatomie Mej. A. H. Th. de Kat, Oranje Plantage 23, Delft;

met ingang van 1 Mei 1916 tot schrijver bij het bureau van Administratie de heer H. Lugtenburg, Duyststraat 19b, Rotterdam;

met ingang van 1 Mei 1916 tot conciërge voor de gebouwen aan den Verwersdijk W. B. Esseling, Verwersdijk 58, Delft;

met ingang van 1 Mei 1916 tot conciërge voor de bibliotheek C. van Os, Gasthuislaan 189, Delft;

voor het tijdvak van 16 April tot en met 31 December 1916 tot bediende bij de bibliotheek W. Odé en A. Schuurman Hess;

voor het tijdvak van 16 April tot en met 31 December 1916 tot bediende bij de technische hygiëne, G. J. M. Hoogstraaten, Oosterstraat 69b, Delft.

Is eervol ontslag verleend:

met ingang van 1 April 1916 aan Jhr. M. J. de Bosch Kemper c.i. als assistent voor het landmeten, waterpassen en de geodesie;

met ingang van 1 Mei 1916 aan J. A. M. Madlener, t., als assistent voor de analytische scheikunde.

Is de titel van J. de Zwaan, bediende-instrumentmaker voor het gasblazen veranderd in chef-instrumentmaker.

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 28 April 1916 No. 6516 Afdeeling O. is voor het tijdvak van 1 Mei tot en met 31 Augustus 1916 benoemd tot assistent voor de architectuur aan de Technische Hoogeschool te Delft, N. C. H. M. van der Drift, Duinstraat 5 te Scheveningen, en met ingang van 1 Mei 1916 tot bediende-bankwerker J. G. Beckmann Jr., thans bediende-instrumentmaker voor de mechanische technologie.

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 Mei 1916 No. 7140 Afdeeling O., is te rekenen van 1 Mei 1916 aan H. D. E. G. Zoetelief Norman e.i. te Rijswijk op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent voor de electrotechniek aan de Technische Hoogeschool, terwijl voor het tijdvak van 16 Mei tot en met 31 Augustus 1916 als opvolger is benoemd de heer W. van der Broek, Hugo de Grootstraat 24, Delft; en voor het tijdvak van 16 Mei tot en met 31 Augustus 1916 tot assistent bij de Microscopische Anatomie aan de Technische Hoogeschool de heer A. L. van Scherpenberg, t. te Haarlem.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

Een smakelijk Ontbijt
Een fijne Lunch
Een heerlijk Souper

verschafft
U
alleen

MEEUWS' — FIJNE —
VLEESCHWAREN

TER OVERNAME:

Een goed onderhouden

Eysink Motorrijwiel 1914,

compleet, 1 cyl., 3 P.K., 3 maanden garantie.

Prijs f 300,—. Proefrijden toegestaan.

Te bezichtigen: Garage Paulus Buysstraat 11, d. Haag.

Brieven onder No. 275, Bureau van dit Blad.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 12 MEI 1916. No. 28.

Civil- en Bouwkundig Studenten-Gezelschap „Practische Studie”.

Ter voorbereiding van de driedaagsche excursie werd op Woensdag 12 April l.l. een lezing met lichtbeelden gehouden door den Heer G. W. van Heukelom, c.i., hoofdingenieur der Staatsspoorwegen, Chef van Weg en Werken, eeredlid van Practische Studie. Spreker behandelde achtereenvolgens het station Eindhoven, de lijn Eindhoven—Weert met stations, de onderdoorgang te Susteren en het station Maastricht. Een buitengewoon groote serie zeer mooie lichtbeelden gaf een uitstekend beeld van de te bezichtigen werken, terwijl nog eenige teekeningen, zooals plattegronden der verschillende gebouwen, ter verduidelijking waren opgehangen. De achterwand van zaal 207 werd geheel ingenomen door een tekening van het emplacement te Weert.

De lezing werd door een groot aantal hoogleeraren bijgewoond. In zijn slotwoord wees de voorzitter er op hoe bij Practische Studie de lijst der eeredleden niet berust op den glans, die uitgaat van fraaie namen en lange titels, maar op daadwerkelijken steun, die ook door spreker zoo ruimschoots is gegeven.

Donderdag 13 April hield prof. F. K. Th. van Iterson, w.i., lid van de Directie der Staatsmijnen te Heerlen, oud-hoogleraar aan de Technische Hoogeschool, een lezing met lichtbeelden, ter voorbereiding van het bezoek aan de Staatsmijnen. Spreker begon met een korte inleiding, waarin hij wees op het belang van een bezoek aan een dergelijk groot bedrijf, ook voor niet-mijnbouwkundige studenten.

Hij gaf vervolgens een overzicht van de werkzaamheden bij de Staatsmijnen, terwijl hij ook een aantal lichtbeelden liet zien over het ondergrondse gedeelte. Ook deze lezing werd druk bezocht.

Zondagavond 16 April kwamen de deelnemers aan de excursie om 7 u. 15 samen aan het S. S. station te den Haag. Men reisde naar Utrecht, waar de mooiste sneltrein des lands gereed stond om verder te gaan tot Eindhoven. Wat deed dit gedeelte der tocht het civiele hart goed. Men gleed met verbazende vaart geruischloos over de lange rails. Bij ieder kunstwerk kon men in het donker een Delftenaar uit de coupéaampjes zien hangen om te genieten van den schoonen aanblik.

In Eindhoven waren de hotelmannen zoo enthousiast, dat één zich zelfs tegen het streng verbod in op het perron had gewaagd, hetgeen ten gevolge had dat hij, beladen met een flink aantal koffertjes, door de autoriteiten in letterlijken zin werd bij den kraag gepakt, zeer ten ongerieve van enkele deelnemers, die de toch al korte nachtrust nog geringer zagen worden.

Den volgenden morgen stond men al om 6 uur 40 in de tijdelijke hal van station Eindhoven, die feitelijk bestemd is voor bagageruimte. Met de bevloeiing was reeds een aanvang gemaakt; het regende flink. Niet ontmoedigd werd echter de extra wagen in den trein naar Valkenswaard opgezocht. De eerste twee dagen namen deel aan de excursie de hoogleeraren Klopper, Nelemans en Weys, terwijl den derden dag bovendien nog door Prof. Klinkhamer en Prof. Visser werd meegemaakt.

Bij aankomst te Valkenswaard werd men opgewacht door de heeren van Maanen en Born, inspecteurs, en van Nes, hoofdopzichter der Ned. Heidemaatschappij, die inlichtingen zouden verstrekken. Zeer werd het op prijs gesteld, dat aan de bevloeiing in vertikale richting een einde kwam, toen die in horizontalen zin te zien was. Aan de hand van den plattegrond, die in het „Technisch Studententijdschrift” was afgedrukt, kon men de geheele indeeling en werking van de bevloeiing volgen. Het was aardig te zien hoe het drooge heideland-schap had plaats gemaakt voor prachtig, frisch gras. Op sommige punten waren de weiden in drie etages aangelegd, zoodat hetzelfde water driemaal kon worden gebruikt. Ten slotte werd nog een bezoek gebracht aan de stuw, die het water van het riviertje de Tongreep ongeveer 1.80 M. hoog opstuwt, waarna het in twee hoofdtoevoersloten naar de vloeiveiden wordt gebracht.

Bij dit bezoek werd men toch herinnerd aan de nabijheid der grenzen, aan het oorlogsgevaar dat zoo vele dappere

intekenaren ver van deze streek heeft gehouden: een geweldig gedreun der kanonnen was hier te hooren.

In Valkenswaard werd na afloop even gerust, welke gelegenheid door den heer van Maanen werd gebruikt om nog iets te vertellen over het maken van een ontwerp voor den aanleg der bevloeiingswerken.

Om 12 uur 15 begon het koffiedrinken in het zoo uiterst gezellige zaaltje van het middengebouw van station Eindhoven. De heer van Heukelom met een tweetal ingenieurs der S. S. hadden zich toen reeds bij het gezelschap gevoegd. Tijdens de koffie vereeuwigde de „foto-pers” de deelnemers. Na afloop werden de stationsgebouwen en de locomotiefloods bezocht. Vervolgens kwam de extra trein voor, die een bezoek aan de verschillende belangrijke punten der lijn Eindhoven—Weert zou mogelijk maken. Bezichtigd werden de bruggen over het Eindhovensche kanaal en den rijksweg bij Geldrop en de groote brug bij Weert; voorts de stations Geldrop, Heeze, Maarheeze en Weert. Verrassend mooi zijn die stations inwendig, trouwens deze geheele tocht was uitermate interessant. Zonder twijfel zal deze lijn bij velen den indruk van een modellijn hebben achtergelaten.

Onderweg werden door de fotopers nog vele opnamen genomen. Het weer hield zich gelukkig uitstekend. Te Weert stonden lange tafels klaar met koffie en gebak. Na hieraan de noodige aandacht te hebben besteed werden het emplacement en de verdere gebouwen nog eens goed bekeken. Het effect van de hal van het hoofdgebouw is buitengewoon treffend. Alle onderdeelen zijn uiterst verzorgd en toch verbazend eenvoudig.

Om 5 uur 45 stond de extra-trein weer gereed om verder te gaan tot Roermond. Bij de brug te Buggenum werden de raampjes eerbiedig gesloten, gelukkig maar, want iedereen zou er toch niet uit kunnen hangen. Dien avond werd in Roermond genoeglijk gegeten en tegen 10 uur ging men nog verder naar Maastricht. De indruk van het reusachtige station is overweldigend, de meest slaperige Delftenaren werden weer helder wakker. Het vooruitzicht dit werk eens goed te kunnen bekijken begon veel meer te spreken.

Dinsdag 18 April trof men elkaar om 8 uur in de hal van het station. Over Heerlen, waar een kort oponthoud was, ging het gezelschap naar Nuth. Hier wachtte een trein van de staatsmijnen om naar de „Emma” te gaan. Prof. van Iterson en een drietal ingenieurs voerden de deelnemers rond. Ik zal maar kort zijn over dit bezoek, want een indruk van dit grootsche bedrijf te geven is mij toch niet mogelijk. Was de regen hier bestemd om de gemoederen koel te houden?

In het casino bood de directie den deelnemers een keurige lunch aan, waarna door de arbeiderskolonie werd gewandeld naar de mijn Hendrik. Reeds op een afstand viel het fraaie hoofdgebouw op, dat nog niet geheel af is. Bij dit bezoek was vooral zoo aardig, dat afgedaald kon worden in de voorschacht, terwijl de tijdelijke opbouw hier het bijna ongelooflijk deed toeschijnen, dat in de diepte reeds een zoo grootsch werk aan den gang was. Dat dit toch werkelijk zoo was kunnen enkele deelnemers getuigen, die hier het ondergrondse werk hebben gezien. De werkvloer is pas voorloopig aangelegd, in tegenstelling met de reusachtige inrichting bij de Emma, die natuurlijk al lang in definitief gebruik is.

In den namiddag kwam de mijntrein weer om het gezelschap naar Nuth terug te brengen, vanwaar men naar Sittard reisde. Hier werd gegeten. Vervolgens ging men voort naar Roermond. Verschillende deelnemers maakten nog van de gelegenheid gebruik om de Munsterkerk binnen te gaan.

Woensdag 19 April was er samenkomst om 7 uur 15. Van Roermond per trein naar Susteren, waar wederom onder leiding van den heer van Heukelom en enkele ingenieurs het werk werd bezichtigd. De onderdoorgang van kolossale afmetingen, die gemaakt wordt om zonder wachten het zeer breede emplacement te kunnen passeeren, was ongeveer voor de helft af. Het is een verbazend groot gewapend beton werk. Onder den doorgang moet een elektrische pompinstallatie worden aangebracht om er automatisch het water uit te houden. Na afloop van dit bezoek werd nog gewandeld naar Susteren zelf, waar een fraaie Romaansche kerk was te zien. Vervolgens ging men per trein naar Maastricht. Thans werd het geheele station met de groote voetbrug bezichtigd. Het hoogtepunt van de architectuur is hier de geweldige hal, die ook zoo prachtig is van kleureffect.

In een der fraaie wachtkamers werd koffie gedronken. Toen ook werd den heer van Heukelom nog eens zeer bedankt voor het vele, dat hij den deelnemers had doen genieten.

's Middags ging men per trein naar Venlo. Hier wachtte een extra motortram om naar de steenfabrieken van Canoy-

Herfkens te gaan, die aan de hand van de beschrijving met plattegrond in het T. S. T. werd bezichtigd. De heeren Canoy en Smulders, directeuren der fabriek, gaven inlichtingen. Na afloop bracht de tram de deelnemers naar een hotel in Venlo, waar door de firma Canoy—Herfkens het middageten werd aangeboden. De vele toespraken getuigden van de dankbaarheid, vooral ook jegens de hoogleraren, die door hun steun deze excursie hebben mogelijk gemaakt. Na tafel begaf men zich in de beste stemming huiswaarts.

Delftsch Natuurwetenschappelijk Gezelschap.

Buitengewone Vergadering op Woensdag 17 Mei a. s. des avonds om 8 uur, in zaal 31 der Technische Hoogeschool.
Spreker: Dr. J. Clay.

Onderwerp: De methodische beteekenis der natuurwetten.

Het bestuur zal belangstellenden gaarne introducereen.
(Secr.: Laan van Overvest 34).

ADVERTENTIEN.

NIEUWE WILHELMINABILJARTS

Hôtel „CENTRAL”. WIJNHAVEN 6-7.

Mr. J. O. DE KAT,
Advocaat en Procureur te Rotterdam, Boompjes 10B,
repeteert Administratief Recht.
Te DELFT: VROUWJUTTENLAND 14A.

TEEKENEN.

Werktuigkundig teekenaar biedt zich aan voor het maken van teekeningen en het detailleeren van plannen. Vele referentiën. Condiëten billijk.

G. v. D. SPEK,
Burgem. Hoffmanplein 11b, Rotterdam.

HEDEN VERSCHEEN:

een goedkoope uitgave van

Louis Couperus, Majesteit.

ZESDE DRUK.

Met 16 platen van W. F. A. S. Vaarzon Morel
Twee deelen gebonden f 1.70.

De uitgever weet, dat hij met dezen roman, tegen dezen billijken prijs, iets bijzonders aanbiedt. De prijs van dezen roman was oorspronkelijk veel hooger, doch met het oog op de tijdsomstandigheden, heeft hij iets buitengewoons willen doen, wetende dat er duizenden verkocht zullen worden.

Technische Boekhandel en Drukkerij
J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33.

Mr. L. DE ROOY, Advocaat te 's Gravenhage,
Spuistraat 1, Telefoon H 2070, REPETEERT
Staats- en Administratief Recht.

Bij de

**TECHNISCHE BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr., Delft,**
BINNENWATERSLOOT 33.

zijn steeds in voorraad de volgende, bijzonder fraai geïllustreerde werken:

Princess Mary's Gift book	f 1.75.
King Albert's Book	- 2.10.
The Queens Gift book	- 1.75.
Belgian Art in Exile	- 4.20.
Dulacs Picture book	- 2.10.

Deze werken zijn alle uitgegeven ten voordeele van liefdadige instellingen in verband met den oorlog.

OUDE DELFT 120 - DELFT.

Uitzending van Dinners.

Levering van Schotels.

Dagelijks verkrijgbaar de bekende NASSI GORENG.
Aanbevelend,

Oude Delft 120 :: Chr. F. RÜTER.

LOKALEN

voor vergaderingen enz. beschikbaar
CHOORSTRAAT 16a. - TELEF. 417.

Tarief aan te vragen aan den conciërge.